

Nr 129.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överlåtelse till Stockholms stad av vissa markområden å Ladugårdsgärdet i Stockholm; given Stockholms slott den 18 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Albert Forslund.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Forslund:

I två särskilda skrivelser den 19 januari 1938 har djurgårdskommissionen hemställt om godkännande av två vid skrivelserna i avskrift fogade, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande, av kommissionen ingångna avtal om överlåtelse utan ersättning till Stockholms stad av vissa markområden

Bihang till riksdagens protokoll 1938. 1 saml. Nr 129.

inom stadsdelen Ladugårdsgärdet i Stockholm. Avtalen torde såsom bilagor få fogas till dagens statsrådsprotokoll.

I den ena av förutnämnda skrivelser, vilken avser ett område om 293.4 kvadratmeter inom kvarteret Smedsbacken, har *djurgårdskommissionen* till en början erinrat om att, sedan riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts proposition den 16 februari 1934, nr 130, angående upplåtelse av visst område å Djurgården till Stockholms stad, *djurgårdskommissionen* jämlikt av Kungl. Maj:t den 20 april 1934 meddelat beslut den 5 maj samma år träffat avtal med styrelsen över Stockholms stads industriella verk i enlighet med de i propositionen förutsatta grunderna. Genom avtalet hade upplåtits visst område å Kattrumpsbacken i närheten av Ugglevikskällan å Norra Djurgården till staden emot årlig avgäld, varjämte i avtalets § 6 stadgats följande:

Kronan befrias härmed från den i det rörande Ladugårdsgärdets exploatering den 13 mars 1931 mellan kronan och staden träffade och av Stockholms stadsfullmäktige den 30 mars 1931 samt av Kungl. Maj:t den 24 april 1931 godkända avtalet under § 1 mom. 2 angivna skyldigheten att för stadens räkning under viss tid reservera ett visst område, avsett för ett vattentorn. Kronan förpliktar sig i stället att, därest ett vattenpumpverk för högzon visar sig erforderligt för del av det stadsplaneområde, som omfattas av 1931 års berörda avtal, utan ersättning till staden överlåta ett för pumpverket fullt lämpligt tomtområde å Ladugårdsgärdet om högst 50 kvadratmeter att av staden tillträdas, så snart området varder för det sålunda avsedda ändamålet erforderligt.

Djurgårdskommissionen anför i anslutning härtill:

Enligt den nu överlämnade överenskommelsen skulle för tillgodoseende av Smedsbacksområdets behov av elektrisk energi och vatten till staden överlåtas ett område om 293.4 kvadratmeter att användas för uppförande av byggnad, inrymmande ej blott i nyssberörda avtals § 6 avsedda vattenpumpverk utan även elektrisk transformatorstation.

Med hänsyn till sistnämnda omständigheter har områdets areal blivit större än som enligt § 6 i det tidigare avtalet av år 1934 avsetts skola överlåtas till staden. På grund av bland annat markförhållandena — den från Värtavägen gående uppfartsvägen är utmed tomten framdragen på en 6 meter hög ramp — lämpar sig området i fråga ej för enskild bebyggelse. Överlämnandet till staden av tomten i fråga föranleder därför icke någon minskning i inkomsten vid försäljning av tomtmark inom kvarteret. På grund härav och då anläggningarna i fråga helt påkallats av genomförandet av den för Smedsbacksområdet numera gällande stadsplanen, har tomten i dess helhet ansetts böra till staden överlåtas utan särskild ersättning.

Den andra överenskommelsen, som innebär överlåtelse av ett område om 12,992 kvadratmeter, sammanhänger med en mellan *djurgårdskommissionen* å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar och Stockholms stads fastighetsnämnd å stadens vägnar den 3 augusti 1937, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och Stockholms stadsfullmäktiges godkännande, träffad överenskommelse om genomförande av ändrad stadsplan för del av stadsdelen Ladugårdsgärdet. I sistnämnda överenskommelse, vilken godkänts av stadsfullmäktige den 20 september och 6 december 1937 och av Kungl. Maj:t den 14 januari 1938, för-

utsattes, att ett inom djurgårdskommissionen i samråd med vederbörande myndigheter i Stockholms stad upprättat förslag till ändring av stadsplanen för del av Ladugårdsgärdet (Smedsbacken), vilket åskådliggjorts på en närmare angiven karta jämte tillhörande stadsplanebestämmelser, bleve i vederbörlig ordning godkänt av stadsfullmäktige och fastställt av Kungl. Maj:t. Dylik fastställelse har av Kungl. Maj:t meddelats genom beslut den 12 november 1937. I 4:e punkten av förenämnda avtal den 3 augusti 1937 stadgas med anknytning till den i detsamma förutsatta ändringen av stadsplanen för Smedsbacken, varom nyss nämnts, följande:

»Kvartersmark, som enligt förenämnda stadsplanekarta med tillhörande stadsplanebestämmelser ej må bebyggas samt är belägen inom det å den som bilaga A härvid fogade kopian av samma stadsplanekarta med blå linjer och bokstäverna a till och med v och a avgränsade området, förbinder sig staden att, i den mån och så snart kronan eller dess rättsinnehavare så påfordrar, övertaga och, såvitt på staden beror, i stadsplanen intaga såsom en för allmänheten öppen plats, vars iordningställande och underhåll åligger staden ensam, allt under förutsättning att samma mark, samtidigt med att påkallande enligt denna punkt sker, utan vederlag med full äganderätt och fri från alla gravationer överlåtes till staden att omedelbart tillträdas.

Den mark, som i enlighet med bestämmelserna i detta moment överlåtes till staden, skall icke avräknas från den gatumarksreserv, som avses i § 6 av förenämnda avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt staden den 13 mars 1931, utan överlåtes till staden utöver den areal, som staden enligt 1928 års ladugårdsgärdesavtal och nyssnämnda avtal den 13 mars 1931 äger att utan vederlag erhålla av kronan.»

Djurgårdskommissionen anför i sin skrivelse, att det Kungl. Maj:ts prövning nu underställda avtalet upprättats i anslutning till bestämmelserna i berörda fjärde punkt av avtalet den 3 augusti 1937 och att genom avtalet avses, att den överlåtna marken, vars iordningställande och underhåll eljest skolat bekostas av ägare till övrig mark inom de kvarter, vari marken för närvarande ingår, skall övertagas av staden för att på dess bekostnad iordningställas och underhållas som en allmän park.

I särskilda utlåtanden den 8 februari 1938 har *byggnadsstyrelsen* förklarat sig icke hava något att erinra mot de nu ifrågakvarande överlåtelseerna.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, är kronan enligt ett den 5 maj 1934 träffat avtal skyldig att utan ersättning under viss förutsättning till Stockholms stad vid påfordran överlåta ett för pumpverk lämpligt område om högst 50 kvadratmeter å Ladugårdsgärdet. Detta pumpverk är avsett för tillgodoseende av Smedsbacksområdets behov av vatten. För detta område erfordras, enligt den numera gällande stadsplanen, jämväl en elektrisk transformatorstation, vilken lämpligen kan inrymmas i samma byggnad som pumpverket. För sådant ändamål är ett område av nyss angiven storlek för litet. En överenskommelse har därför under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande träffats om överlåtelse till staden av ett för ändamålet lämpligt område om 293.4 kvadratmeter. Med hänsyn till nu anförda förhållanden och

Departements-
chefen.

då, enligt vad djurgårdskommissionen anfört, ifrågavarande område icke lämpar sig för enskild bebyggelse och en överlåtelse utan ersättning av området sålunda icke medför någon minskad inkomst vid försäljning av tomtmark inom kvarteret, synes icke något vara att erinra mot ett godkännande av avtalet.

Den ifrågasatta överlåtelsen till Stockholms stad av ett område om 12,992 kvadratmeter ingår såsom ett led i ordnandet av stadsplanen för Ladugårdsgärdet. Med hänsyn till att området enligt stadsplanen skall utläggas till en för allmänheten öppen plats kan detsamma icke utbjudas till försäljning för enskild bebyggelse. Mot en överlåtelse utan ersättning av området till Stockholms stad på villkor, bland andra, att staden på egen bekostnad för avsett ändamål iordningställer och underhåller området, vilket, därest föreliggande avtal med tillhörande stadsplaneförslag ej genomföres, skulle få ordnas och underhållas av ägarna av övrig mark inom de kvarter, vari området för närvarande ingår, synes därför icke vara något att erinra.

· Då de föreliggande avtalsförslagen ej heller i övrigt synas giva anledning till erinran, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ifrågavarande två, vid statsrådsprotokollet fogade avtal om överlåtelse till Stockholms stad av vissa markområden å Ladugårdsgärdet i Stockholm.

Till denna av statsrådet övriga ledamöter biträdda hemställa behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Staaff.

Bilaga 1.

Överenskommelse**om överlåtelse av äganderätten till tomtområde i kvarteret Smedsbacken inom stadsdelen Ladugårdsgärdet.**

Under förutsättning att föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Smedsbacken inom stadsdelen Ladugårdsgärdet i Stockholm, åskådliggjort å stadsplanekarta märkt Pl. 1990, vinner fastställelse, överlåter djurgårdskommissionen å Kungl. Maj:t och kronans vägnar härmed till Stockholms stad med äganderätt och utan annan kostnad än vad här nedan säges, det Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga tomtområde i kvarteret Smedsbacken inom Stockholms stad, vilket å bilagda stadsplanekarta, märkt djurgårdskommissionen nr 584, betecknats med röd färg och i areal innehåller 293.4 kvadratmeter.

För överlåtelsen gälla nedanstående bestämmelser.

§ 1.

Tomtområdet överlåtes i det skick det befinner sig, och får användas endast för uppförande av byggnad, inrymmande elektrisk transformatorstation och vattenpumpverk för högzon eller liknande anläggningar för stadsdelens förseende med elektrisk energi och vatten.

Icke heller må staden överlåta äganderätten till tomtområdet å annan utan Kungl. Maj:ts medgivande.

§ 2.

Tomtområdet skall, i den mån ovanberörda anläggning därför icke lägger hinder, av Stockholms stad och på dess bekostnad iordningställas såsom park på sätt, som av Stockholms stads byggnadsnämnd godkännes och skall städe därefter hållas i vårdat skick.

§ 3.

Stockholms stad är skyldig att ensam gälda 1938 års skatter, onera och utskylder för det överlättna tomtområdet.

§ 4.

Stockholms stad skall ensam vidkännas alla kostnader för lagfart å det överlättna tomtområdet samt för lagfarten erforderliga mättnings- och styckningsförrättningar.

§ 5.

Genom förevarande överlåtelse har kronan fullgjort den förpliktelse att överlåta tomtområde för vattenpumpverk för högzon, som finnes angiven under § 6 i avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Stockholms stad, å andra sidan, av den 5 och 4 maj 1934 rörande upplåtelse av område för vattenreservoar å den s. k. Kattrumpsbacken å Norra Djurgården.

§ 6.

Denna överenskommelse blir icke gällande med mindre Kungl. Maj:t godkänner densamma.

Härav äro två likalydande exemplar upprättade och växlade.

Stockholm den 8 januari 1938.

Stockholm den 18 januari 1938.

För djurgårdskommissionen:

NILS EDÉN.

LARS SCHÖNMEYER.

/ Sten Grönvall.

För Stockholms stad:

Dess fastighetsnämnd:

HARRY SANDBERG.

/ Lambert Ljungdahl.

Bevittnas:

Ivar Ahlgren.

F. Borggren.

Bilaga 2.

Under förutsättning att ett i protokollet vid Stockholms stadsplane-nämnds sammanträde den 15 december 1937 under § 4 omförmäلت förslag till ändring av stadsplanen för del av Ladugårdsgärdet (Smedsbacken), åskådliggjort å stadsplanekarta märkt Pl. 2018 jämte tillhörande stadsplanebestäm-melser, varder i vederbörlig ordning godkänt av Stockholms stadsfullmäktige och fastställt av Kungl. Maj:t har mellan djurgårdskommissionen, under för-behåll av Kungl. Maj:ts godkännande, å ena, samt Stockholms stads fastig-hetsnämnd, under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande, å andra sidan, träffats detta

Avtal.

§ 1.

I enlighet med bestämmelserna i punkt 4:o av det mellan djurgårdskom-missionen, å Kungl. Maj:t och kronans vägnar, och Stockholms stads fastig-hetsnämnd, å Stockholms stads vägnar, den 3 augusti 1937 träffade avtalet om genomförande av ändrad stadsplan för del av stadsdelen Ladugårdsgär-det — vilket avtal slutligt godkänts för stadens del genom stadsfullmäktiges beslut den 20 september 1937 och den 6 december 1937 samt för kronans del genom Kungl. Maj:ts beslut den 14 januari 1938 — överlåter kronan här-med till Stockholms stad de å den härvid fogade kartan, märkt Djurgårds-kommissionen nr 746, med röd kantfärg angivna båda områdena D och E, som, innehållande en areal av sammanlagt 12,992 kvadratmeter, enligt det i ingressen till detta avtal omförmälda förslaget till ändrad stadsplan äro av-sedda att utläggas som allmän park.

Ifrågavarande områden överlåtas till staden i befintligt skick, utan veder-lag med full äganderätt och fria från alla gravationer, att tillträdas, så snart detta avtal blivit slutligt giltigt, och med skyldighet för staden att ensam bekosta områdenas iordningställande och underhåll såsom park.

Den mark, som i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf överlåtes till staden, skall icke avräknas från den gatumarksreserv, som avses i § 6 av avtalet mellan Kungl. Maj:t och kronan samt staden den 13 mars 1931, utan överlåtes till staden utöver den areal, som staden enligt 1928 års ladugårdsgärdesavtal och nyssnämnda avtal den 13 mars 1931 äger att utan vederlag erhålla av kronan.

§ 2.

Staden skall ensam vidkännas alla kostnader för såväl lagfart å ifrågasvarande områden som för lagfarten erforderliga mättnings- och styckningsförrättningar.

§ 3.

Staden skall ensam betala för områdena såsom självständiga fastigheter eventuellt från och med år 1938 debiterade skatter och onera.

Av denna överenskommelse äro upprättade två exemplar, av vilka vardera parten tagit ett.

Stockholm den 19 januari 1938.

Stockholm den 25 januari 1938.

För djurgårdskommissionen:

För Stockholms stad:

Dess fastighetsnämnd:

NILS EDÉN.

HARRY SANDBERG.

LARS SCHÖNMEYR.

/ Lambert Ljungdahl.

/ Sten Grönvall.

Bevittnas:

Ivar Ahlgren.

F. Borggren
